

Intermediate -MCVC Course ((Minimum Competency and Vocational Courses)

MCVC course details:-

- Minimum Competency and Vocational Courses (MCVC).
- The student after passing 10th standard, instead of going for traditional courses of Arts/Commerce/Science can seek admission for these Job-oriented courses.
- These courses are of two years duration i.e. of 10+2 pattern.
- The Government of India Recommended Curriculum for Vocational Education at 10 + 2 level. (+2 Vocational Courses)

Branches available under MCVC Courses:-

1. Building Maintenance
2. Accounting & Auditing
3. Bakery & Confectionary
4. Marketing and Salesmanship
5. Automobile
6. Tourism and travel techniques
7. Crop Science
8. Electronics Technology
9. Maintenance & Repair of electrical Domestic Appliances

Eligibility for MCVC Courses:-

- Any Student who has passed class 10 from a recognized board can join the MCVC course for admission in this course.
- It is enough to score the pass mark in 10th standard.

Course Duration:-2 year

Course fees:-very low fees (Tentative 2000 to 5000 Rs/-)

व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रमांची ओळख:-

- दहावी उत्तीर्ण झाल्यानंतर विज्ञान, कला आणि वाणिज्य या शाखांसारखीच एच.एस.सी. व्होकेशनल अथवा एमसीव्हीसी (MCVC) ही करिअरला पूरक अशी विद्याशाखा उपलब्ध आहे.
- दहावी उत्तीर्ण झाल्यानंतर विज्ञान, कला आणि वाणिज्य या शाखांसारखीच एच.एस.सी. व्होकेशनल अथवा एमसीव्हीसी (MCVC) ही करिअरला पूरक अशी विद्याशाखा उपलब्ध आहे.
- या शाखेत शिकवल्या जाणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांची माहिती आपण या लेखात करून घेऊयात.

- देशातील बेरोजगारी दूर व्हावी, या उद्देशाने डॉ. कोठारी आयोगाच्या शिफारशीनुसार अकरावी-बारावीच्या धर्तीवर व्यवसाय अभ्यासक्रमांची अथवा व्होकेशनल अभ्यासक्रमांची सुरुवात १९८९-९० साली झाली.
- त्या वर्षी ३० अभ्यासक्रमांना मान्यता देण्यात आली होती.
- अभ्यासक्रमाचे स्वरूप हे अभ्यासक्रम उद्योगक्षेत्राच्या व्यावसायिक गरजा लक्षात घेऊन निश्चित करण्यात आले आहेत.
- सैद्धान्तिक शिक्षणासोबत प्रात्यक्षिकांवरही या अभ्यासक्रमांचा भर आहे. अकरावीनंतर उन्हाळी सुटीत 'ऑन द जॉब' ट्रेनिंगदरम्यान केलेल्या अभ्यासाचा प्रत्यक्ष कामाच्या ठिकाणी कसा वापर करू शकतो याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना या प्रशिक्षणादरम्यान मिळते.
- या अनुभवाचा पुढे करिअरमध्ये नक्कीच उपयोग होतो.
- या व्यवसाय अभ्यासक्रमांना पूर्वी किमान कौशल्यावर आधारित अभ्यासक्रम अथवा 'एमसीव्हीसी' या नावाने ओळखले जायचे. आता याचे नामकरण एच.एस.सी. व्होकेशनल (H.S.C. Vocational) झाले आहे.

शिक्षण संधी:-

- या अभ्यासक्रमांची बारावीची परीक्षा उच्च माध्यमिक मंडळातर्फे (मुंबई बोर्ड) घेण्यात येते. इतर शाखांप्रमाणे या परीक्षेची गुणपत्रिका व बोर्ड प्रमाणपत्र विद्यार्थ्यांना दिले जाते.
- बारावीनंतर विद्यार्थ्यांना वाणिज्य शाखेच्या प्रथम वर्षाला तसेच कला शाखेच्या प्रथम वर्षाला प्रवेश घेता येतो.
- टेक्निकल ग्रुपचा विद्यार्थी उत्तीर्ण झालेल्या विषयाच्या डिप्लोमाच्या द्वितीय वर्षात प्रवेश घेऊ शकतो.
- उदा. मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजीचा विद्यार्थी मेकॅनिकल इंजिनियरिंगच्या द्वितीय वर्षात थेट प्रवेश घेऊ शकतो.
- 'शिका व कमवा' या योजनेतर्गत दूरशिक्षणाच्या माध्यमातून शिक्षण पूर्ण करता येते. त्यानंतर योग्यतेनुसार एखादा स्वतंत्र व्यवसाय सुरू करता येतो अथवा नोकरीही करता येते.
- या विद्यार्थ्यांना बोर्ड ऑफ अॅप्रेंटिस ट्रेनिंग (BOAT) 'इंडस्ट्रियल ट्रेनिंग' साठी मदत करते. ही केंद्र सरकारची संस्था असून या प्रशिक्षण प्रमाणपत्राचा उपयोग चांगली नोकरी मिळण्यासाठी होतो.

- २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षापासून या व्यवसाय अभ्यासक्रमात काही ठोस बदल करण्यात आले आहेत. या बदलांची माहिती संबंधित शैक्षणिक वर्षात संबंधित महाविद्यालयांत उपलब्ध होईल.

प्रवेशप्रक्रिया:-

- या अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेण्यासाठी दहावी उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. या अभ्यासक्रमांची प्रवेशप्रक्रिया 'ऑफलाइन' म्हणजेच महाविद्यालयांमध्ये प्रत्यक्ष जाऊन 'फॉर्म' भरून होणार आहे.

शिक्षणसंस्था हे अभ्यासक्रम उपलब्ध असलेली प्रमुख महाविद्यालये पुढीलप्रमाणे आहेत-

- रुपारेल महाविद्यालय- माटुंगा, साठये महाविद्यालय- विलेपार्ले, एन. एम. महाविद्यालय- विलेपार्ले, पाठक महाविद्यालय- सांताक्रुझ, आंबेडकर महाविद्यालय- वडाळा, एम. डी. महाविद्यालय- परळ, टी. एस. बाफना कॉलेज- मालाड, गुरुकुल महाविद्यालय- घाटकोपर, योजना महाविद्यालय- बोरिवली, चेतना महाविद्यालय- वांद्रे, शारदाश्रम ज्युनियर कॉलेज- दादर, बिर्ला महाविद्यालय- कल्याण.

Interesting Facts about MCVC course:-

- MCVC course is becoming very popular today, and for some reason students who are not able to score well in class 10th, and are not able to get admission in ITI or Diploma, this course is proving very useful for them.
- MCVC course has the same validation as the plus 2 patterns, meaning even after the MCVC course, students can do all the jobs and further studies which they would be able to do after the plus two patterns.
- Today there are many institutes in every state for MCVC course, but Maharashtra has the most MCVC institutes.
- Many students are starting their own business after this course, and they are getting a good result.

Objectives:-

1. As on today 4% of the student population in Junior Colleges has been covered under the Centrally Sponsored Scheme of Vocational Education.
2. By the year 2002, 25% of the student's population is proposed to be brought under the preview of this scheme.
3. The Vocational passed outs being provided Apprenticeship-training facilities under the Apprenticeship Act 1961 (amended) Apprentices are covered by the provision of the Act.
4. The Vocational pass outs also become eligible to get wage-employment as well as Vocational Education is useful for getting self-employment.

M.C.V.C. Silent features of the Curriculum:

- Guaranteed job opportunities after passing XII standard.
 - Self-employment oriented courses.
 - Special apprenticeship by the government establishment.
 - Provision for seeking admissions to either BA or Bsc at Degree College.
 - Students offering technical courses can get direct admissions to second year engineering.
 - Diploma.
 - Well-equipped workshop and laboratory.
 - Resourceful Library
1. Special practical training, job training, Industrial Visits and educational trips, etc.
 2. Vocational Courses Offered:
 3. Electrical Technology
 4. Automobile Technology
 5. Medical Laboratory Technician (M.L.T.)

Examination conducted by Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education.

1. Electrical Technology:-

- Students are practically taught to take care of domestic appliances such as fans, iron, room coolers, heaters, washing machines, inverters etc. and also they are taught electric wiring, motor rewinding etc.

2. Automobile Technology:-

- Students are practically taught how to maintain and repair two and four wheeler vehicles along with welding, turning and engineering drawing.

3. Medical Laboratory Technician (M.L.T):-

- Students are practically taught how to conduct tests such as blood spittle, urine etc.

Government job oppournity:-

- To create self-employed job opportunities, the state and central government introduced this scheme of vocational courses jointly in the year 1988.
- Up till now thousands of students have availed these facilities by seeking jobs, in many government and corporate establishments like BEST, ST, corporation, Government aid hospitals, pathological laboratories.